



www.upss.edu.rs

УДРУЖЕЊЕ СТРУЧНИХ САРАДНИКА И САРАДНИКА
ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ

e mail:ponesiosmeh@gmail.com

Кабинет Владе РС
Министарство државне управе и локалне самоуправе
Министарство просвете, науке и технолошког развоја
Министарство здравља
Министарство за рад, борачка и социјална питања

Поштовани,

Систем предшколског васпитања и образовања је интегрисан систем васпитно образовне, социјалне и здравствене заштите и подршке деци и породици у коме се поштују и уважавају основна дечја права, права родитеља и права запослених који се о деци брину. Сви ми смо у потпуности свесни озбиљности ситуације у којој се тренутно као друштво налазимо везано за пандемију ЦОВИД 19 и постепеног ублажавања мера Владе РС и кризног штаба, међу којима је и почетак рада предшколских установа.

Деца свакако треба да крену поново у вртић, али да не бисмо довели у ризик ни њихово физичко ни ментално здравље, важно је да размотримо све аспекте. Издвојили смо оне за које сматрамо да су у овом тренутку приоритет а тичу се: динамике поласка деце у вртић, броја деце у групи, наставка подршке породицама чија деца неће похађати вртиће и адекватног заступања струке предшколских радника.

ПРЕДЛАЖЕМО:

1. Да деца у вртиће крену сукцесивно и то најпре старији узрасти (од 3-6), док би почетак рада у јаслицама требало одложити до 01.6.2020.
2. Да “Вртићи у породици” који су покренути током ванредног стања наставе да раде за сву децу која су код куће, као онлајн вид подршке деци и породици
3. Да родитељи буду информисани да ће се деца предшколског узраста несметано уписати у први разред и ако не буду похађала припремни предшколски програм односно да им се препоручи да и даље учествују у активностима “Вртића у породици”.
4. Да се донесе одлука о броју деце у групи узимајући у обзир величину простора/собе за боравак деце и то са колико деце један одрасли може да организује рад. (просторни услови су веома различити па број деце по једној особи није довољан критеријум ни у једној, па ни у овој ситуацији)
5. Да у саопштавању информација и мера у вези са поласком деце у вртић учествују и представници МПНТР РС односно групе за предшколско васпитање и образовање.
6. Да се прецизирају услови о приоритетима по којима би се детету омогућио боравак у предшколској установи документација (докази за то...) уз јасно образложење да су родитељи одговорни за здравље и безбедност свог детета, и да се позове на закон који то регулише и да запослени у ПУ у складу са својом професијом добију и упутства које је реално испоштовати, а везани су за заштиту здравља деце, породице и запослених у ПУ.



7. Да се стручни сарадници и сарадници ангажују у припреми Вебинара и материјала - приручника, брошура, флајера, видео снимака, едукативних емисија, као вид психолошке, педагошке и социјалне подршке практичарима, родитељима и деци у предшколским установама у периоду поновног отварања вртића (до краја идуће недеље можемо да пошаљемо предлог флајера, постера и сценарио вебинара)

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Ад 1) Постепени полазак деце у вртиће

Ова препорука базира се на следећим аргументима:

-Специфичностима узраста:

Морамо имати у виду да је после периода од два месеца, колико нису ишли у вртић, за већину деце криза приликом одвајања неминовна, али за млађу децу далеко већа. Важан фактор је и понашање одраслих. Јер уколико су одрасли (родитељи и васпитачи) несигурни и узнемирени, дете то осећа и пресликава та осећања, само још снажније од одраслих. Дакле, можемо очекивати врло бурне реакције деце, па је неопходно да имамо начин да децу умиримо, а родитеље уверимо да ће све бити у реду.

Одвајање детета од породице је увек деликатан процес коме се посвећује много пажње и у вртићима су развијени посебни програми за период прилагођавања. У том периоду се прилагођава не само дете него и вртић! Простор вртића се другачије уређује, поступци васпитача и дневне рутине се прилагођавају, деца бораве краће у вртићу 1-2 сата, а са најмлађима су и родитељи у јаслама заједно, током првих неколико дана. Физички контакт: седење у крилу, нунање, ношење у наручју, загрљаји, мажење су једноставно неопходни. Мало дете се не може утешити и умирити другачије, осим топлим контактом. Други важан канал комуникације са бебама и децом која још не говоре је глас и фацијална експресија. Дете гледа у лице васпитача и осмех, благи израз лица, топлина у гласу га умирује. Незамисливо је да при том васпитач носи маску на лицу. Поред тога децу треба пресвући, нахранити, напојити. Док то радите са једним дететом остала деца ће тражити да вам буду близу. Децу која не ходају треба водити, подићи уколико падну...Децу треба спремити за спавање и успавати. Васпитачица истовремено помаже већем броју деце, јер увек има оних који су се већ осамосталили и деца уче гледајући једни од других. Деца спавају једно поред другог, то им помаже да се осете блиско и прихваћено. Васпитачица љуљушка по неколико деце истовремено и неопходно је да буде близу свима, јер они неће остати у својим креветићима, ако она није ту да их благим гласом, нежним додиром и умирујућим понашањем подстакне да прихвате промену динамике, умире се, опусте и успавају. Старија деца, као и деца која су се већ прилагодила имају потребу да приђу и утеше дете које је уплакано. Они помажу једни другима при облачењу, сређивању играчака... Ненормално би било, а и немогуће да им то забранимо.

Сматрамо да су ово врло јасни аргументи зашто деца млађа од 3 године треба да крену у јасле тек када за то буду постојали оптимални услови који подразумевају присуство блиских одраслих и непосредан контакт.

Препоручујемо свим родитељима (старатељима) мале деце да размишљају о другим опцијама за збрињавање деце у овом периоду. Треба имати у виду да нису све баке и деке и друге блиске



особе у ризичним групама (велики број деце има баке и деке који имају између 50 и 65 година); нека деца имају старију браћу и сестре који су средњошколци или студенти, а они су сада код куће...

- потреби непрестаног праћења промена здравственог стања и укупне епидемиолошке ситуације (у ПУ и у држави)

- расположивим капацитетима ПУ: постепено повећавање броја деце како би најоптималније искористили ресурси ПУ у погледу просторних и људских капацитета. Сав простор ПУ установе би био стављен на располагање, па би могло бити мање деце у већем простору, а медицинске сестре васпитачи би у овом периоду биле ангажоване у раду са старијом децом и тиме подржале постепеност прилагођања, оптимизовање услова и смањивање ризика и за децу и за запослене.

Ад 2) КВАЛИТЕТ И ЗНАЧАЈ ОН ЛАЈН ВРТИЋА

Већина предшколских установа врло успешно иако први пут или барем први пут у оваквом обиму, остварује своју делатност онлајн. Васпитачи, медицинске сестре васпитачи и стручни сарадници и сарадници су у претходном периоду уложили огроман напор да унапреде своје ИКТ компетенције и користећи различите дигиталне алате остваре различите видове подршке деци и породици, као и подршку у делу који се односи на игру и учење деце, како би превазишли све оне изазове које, имајући у виду специфичност, сложеност и деликатност професије умерене пре свега на непосредан контакт, интеракцију и односе, овакав вид рада са децом и сарадње са породицом носи. Искуства из предшколских установа управо говоре у прилог томе да се у претходних пар недеља са породицом развило партнерство на један потпуно нов и неочекивано продуктиван начин којим су подржане лична, социјална и делатна добробит деце. Пружена је подршка породици да осмисли квалитетно време, организује рутине и смањи стрес. Ова пракса ће бити настављена и у наредном периоду.

Због свега наведеног ОЧЕКУЈЕМО да министар просвете гдин Шарчевић (или особа коју он делегира) на конференцији за штампу обавести родитеље, запослене у предшколским установама и читаву јавност о закључцима са састанка одржаног 30.4.2020. у односу на предлоге стручних радника предшколских установа.

У Београду, 30.4.2020.

Јасмина Вулетић с.р.
Председник Удружења стручних
сарадника и сарадника ПУ Србије